

Castell de Castellruf

Santa Maria de Martorelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Turó de Castellruf, 08106
Emplaçament
Alçada: Al bell mig del terme municipal, prop del bosc d'en Mates
457m

Coordenades:

Latitud: 41.51465
Longitud: 2.26617
UTM Est (X): 438766
UTM Nord (Y): 4596151

Classificació

Número de fitxa 08256-2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Popular
Segle XI-XIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: No es conserva cap estructura arquitectònica visible (ni de cap tipus) relacionada amb el castell.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN/Monument històric/1029-MH/R-I-51-5530/Decret 22-04-1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari IPA 1130
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada

Titular: Ref. Cad.: 08256A00500041
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dl., 08/02/2016 - 01:00

Descripció

Possible jaciment arqueològic consistent en les restes de l'antic castell de Castellruf, situat en el mateix turó on es va documentar el poblat ibèric del mateix nom. Malgrat això, en les diverses excavacions arqueològiques que s'han realitzat a la zona, no s'han pogut documentar restes de cronologia medieval.

Observacions:

La parròquia de Santa Maria de Martorelles depenia en els seus inicis de la jurisdicció del castell. Es troba dins dels límits del Parc de la Serralada Litoral.

Història

El terme i el castell de Castellruf són esmentats per primera vegada l'any 1018 com a "castrum Radulfus, super Martorelias" (Farías, 2002: 28). Posteriorment, l'any 1060 en els "Libri antiquitatis" de la catedral de Barcelona apareix com a "castro vocitato Radolph". L'any 1141, Berenguer Bernat de Cabanyes deixa el castell i totes les seves pertinences a la seva filla Adelaida (o Azalaida o Adaleda) que, al seu torn, el cedeix al seu marit Guerau l'any 1159. Posteriorment, l'any 1175, Guerau fa testament abans d'anar a Tolosa amb el rei, deixant el castell i totes les seves pertinences a mans del seu fill Pere de Rocavert. Del segle XIII (any 1225), tenim constància que el senyor del "castri Radulfi" era Bernat de Santvicenç, tot i que aquesta referència desapareix dels documents en posterioritat. Finalment, dins del període de les guerres carlines, hi ha constància que el capitost Isidre Dunyó va fer servir les runes d'una antiga construcció situades al turó de Castellruf com amagatall. En aquest sentit, sembla apropiat pensar que en algun moment de l'alta edat mitjana (probablement a conseqüència de la dominació sarraïna) s'aprofitaren els vestigis de l'antic poblat ibèric per construir una fortificació que protegís la població i la vila. Les escasses referències documentals del castell de Castellruf fan pensar en una vida curta i en una funció de control sobre el territori de la zona.

Bibliografia

CATALÀ I ROCA, Pere (1990). Els Castells catalans. Barcelona: Dalmau editors, v. 2, p.311. DOPEC; GMG (2014). "Catàleg de béns protegits". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Santa Maria de Martorelles (document en fase d'aprovació definitiva). [Inèdit]. FARÍAS ZURITA, Víctor (2002). "Las fortificaciones medievales del Vallès (siglos IX-XIII). Un inventario a partir de las fuentes escritas". Acta historica et archaeologica mediaevalia, 23, p. 28. Gran geografia comarcal de Catalunya. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1991-1996. IPA (2007). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Santa Maria de Martorelles. TRIQUELL I SALOMÉ, Adrià (2012). Parc de la Serralada Litoral: història i itineraris. Barcelona: Piolet, p. 82. <http://www.santamariademartorelles.cat/index.php?menu=124> (Consulta: 14-10-14).

